

FAO-toimikunta 9.3.2026 13.00–14.30 Teams-kokous

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti myös komitean ulkopuoliset osallistujat tervetulleeksi osallistumaan teemakeskusteluun FAOn biotaloustyöstä.

2. Teema-keskustelu *Bioeconomy at FAO, Mr Lev NERETIN, Team Leader, Environmental Sustainability*

FAOssa biotaloustyötä tehdään monissa yksiköissä, mutta koordinaatiovastuu on OCBllä (*Office of Climate Change, Biodiversity and Environment*), jossa Lev Neretin toimii tiiminjohtajana. FAOn biotaloustyö alkoi vuonna 2015 vastauksena yli 60 maatalousministerin pyyntöön Berliinin Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) yhteydessä. Vuoden 2021 GFFAssa ministerit kehittivät FAOta laatimaan biotaloudelle kestävyyspuitekehikon (*sustainability framework for the bioeconomy*). Samana vuonna FAO ensimmäisenä YK- järjestönä sisällytti biotaloustyön osaksi toimintaansa ja otti sen yhdeksi toiminnan painopistealueeksi (*Programme Priority Area, PPA*). FAOn biotaloustyön neljä pilaria ovat: Data, informaatio ja tieto, Kumppanuudet, Poliittikkajohdonmukaisuus sekä Bio-innovaatioiden käytännön toteutukset maatasolla. Maatason projektit ovat hyvin moninaisia, esimerkkeinä Pakistanin banaanikuituprojekti, Norsunluurannikon mustan sotilaskärpäsen (*black soldier fly*) hyötykäyttö sekä Bolivian acain ja kvinoan arvoketjuprojekti.

FAO sisällyttää maatalous- ja ruokajärjestelmien viitekehukseen myös non-food tuotteet, esim. tekstiilit. Koska biotaloudesta ei ole olemassa sovittua kansainvälistä määritelmää, jatkuu FAOssa biotalouden osalta systeemijattelu, joka ei rajoitu esimerkiksi vain metsäbiotalouteen.

Vuonna 2023 perustetun biotalouden globaalin tilannekuvanäkymän (*Global Bioeconomy Dashboard*) mukaan 27 valtiolla on kansallinen biotalousstrategia, mutta määrä kasvaa jatkuvasti ja yhä useammat maat pyytävät FAOlta tukea strategioidensa valmisteluun.

Vuonna 2025 perustettiin Brasilian ja EUn aloitteesta biotalouden ystäväryhmä. Vuonna 2026 biotalous on kaikkien FAOn teknisten kokousten sekä aluekokousten agendoilla. Parhaillaan on käynnissä laaja on-line konsultaatioprosessi globaalista biotalouskumppanuudesta, josta keskustellaan kesäkuun 2026 FAOn hallintoneuvostossa. Dublinissa järjestetään *Global Bioeconomy Summit* 26. lokakuuta.

Vastauksena kokousoosallistujien kysymyksiin, Lev Neretin korosti esim. vesialan kiertotaloutta mm. vesiviljelyssä sekä ravinteiden osalta. Myös metsätaloudessa on kiertotaloudella merkittävä rooli puujätteen kierrätyksessä. Esimerkiksi Pakistanin

banaanikuituprojekti on suljettu tuotantoketju. Toisin kuin teollisuusmaissa, on kehittyvissä maissa orgaaninen jäte kuitenkin yleensä ilmaista. Uuselintarvikkeiden osalta ollaan tiedonkeruuvaiheessa ja parhaillaan FAOssa on meneillään lihaa korvaavia proteiineja koskeva työ. Uuselintarvikkeiden ei pitäisi olla arkaluontoinen aihe, mutta tiedossa on, että eräillä mailla on ongelmia edistää perinteisten elintarvikkeiden korvaamista uusielintarvikkeilla. Alkuperäiskansat ja paikalliset yhteisöt ovat FAOn biotaloustyön yksi keskeisiä pilareita, ja Bolivian arvoketjuprojekti on hyvä esimerkki sosiaalisesta biotaloudesta.

Tiina Ryttilä-Broere kiitti FAOta erinomaisesta yhteistyöstä metsäbiotalouden osalta COLI-hankkeessa, vastavuoroisesti Neretin kiitti Suomea aktiivisuudesta biotaloustyössä.

3. FAOn metsäjohtajan Suomen vierailu toukokuussa 2026 ja COLI-Summit helmikuussa 2026 (Tiina Ryttilä-Broere)

FAOn virallista vahvistusta metsäjohtaja Zhimin Wun Suomen vierailulle 5.–6. toukokuuta odotetaan vielä. Vierailun sisältö keskittyy FAOn metsätyöhön ml. metsäbiotalous. Wu osallistuu myös puhujana päättäjien metsäakatemiaan. FAO-toimikunnalla on mahdollisuus tavata Wu 5.5 klo 14.30, tästä tiedotetaan lisää, kun saadaan vahvistus vierailun toteutumiselle. FAOn metsäkomitean (COFO) kokous järjestetään syksyllä 2026.

HYn edustaja kutsui Wun tervetulleeksi tutustumaan Viikin metsäntutkimukseen. Asiaan palataan. MTKn edustaja korosti metsävierailua sekä kehitysyhteistyönäkökulman mukaan ottamista ohjelmaan.

COLI Summit: Kestävää metsäbiotaloutta edistävä maiden välinen aloite järjestettiin globaalina huippukokouksena Wienissä helmikuussa 2026. Pohjana toimi aikaisemmin järjestetty webinaarisarja. Puheenjohtajina toimivat aloitteentekijä Itävalta ja Etelä-Afrikka. Suomi on ollut prosessissa aktiivisesti mukana, samoin kuin Japani, Australia, Turkki, FAO, IUFRO sekä UNFFS. Kokouksessa oli n. 500 osallistujaa yli 60 maasta ja yli 100 organisaatiosta. Sidosryhmät olivat täysipainoisesti mukana. Tuloksena syntyi Vienna Call for Action ja Co-chairs Summary. Pääviestinä oli, että tarvitaan systemaattinen muutos. COLIn tarkoitus ei ole jatkaa sellaisenaan, vaan toimia syötteiden antajana. Se raportoi UNFF21 ja COFO28 kokouksille. Myös FAO tulee olemaan tärkeä toimija jatkossakin.

4. FAOn uudistamisprosessi (Pasi Pöysäri)

FAOssa on parhaillaan käynnissä jäsenmaiden vetämä prosessi järjestön mahdollisesta uudistamisesta koskien erityisesti sen tehokkuutta, läpinäkyvyyttä ja avoimuutta. Syksyllä 2025 tehdyn diagnostiikkaraportin perusteella FAOn hallintoneuvosto perusti kaksi työryhmää käsittelemään asiaa. Työryhmien kokoukset jatkuvat koko kevään, hallintoneuvosto saa väliraportin kesäkuussa ja antaa lisäohjeita syksyn työryhmäkokouksiin. Joulukuussa 2026 hallintoneuvosto antaa oman arvionsa ja kesän 2027 yleiskokouksessa tehdään lopulliset päätökset, joita samassa kokouksessa

valittava uusi pääjohtaja voi alkaa toimeenpanna. EU toimii asiassa yhtenäisesti ja neuvoston FAO-työryhmä Brysselissä päättää EUn kannoista.

5. FAOn seuraavan pääjohtajan valinta v. 2027 (Pasi Pöysäri)

Tässä vaiheessa vuoden 2027 pääjohtajakisaan on ilmoittautunut muutama ehdokas. Euroopan alueryhmästä on ehdokkaansa ovat asettaneet Irlanti, Italia ja Turkki. EU on asettanut FAOn pääjohtajan valinnan strategiseksi prioriteetikseen ja toivottavaa on, että päästäisiin yksimielisyyteen yhteisestä EUn ehdokkaasta. FAOssa ei ole 50 vuoteen ollut länsimaista pääjohtajaa ja voidaan sanoa, että FAO on kärsinyt huonosta johtajuudesta. Kaikkiin kolmeen Rooman YK-järjestöön (FAO, WFP, IFAD) on kuitenkin hyvin vaikeaa saada länsimaalaista pääjohtajaa.

6. Muut ajankohtaiset asiat Roomasta (Pasi Pöysäri)

WFPn pääjohtaja on ilmoittanut erostaan terveyssyistä ja täten myös WFP tarvitsee uuden pääjohtajan. Perinteisesti WFPn pääjohtajan paikka on ollut sen suurimmalla rahoittajalla Yhdysvalloilla. Huolimatta Yhdysvaltojen muuttuneesta politiikasta on se indikoinut WFP:lle korirahoituksen lisäksi edelleen myös suoraa rahoitusta. Yhdysvallat haluaa pitää pääjohtajapaikan itsellään ja sillä on jo nimeämätön ehdokaskin. WFPn pääjohtajan nimittävät YKn ja FAOn pääjohtajat yhdessä.

Tällä hetkellä tarvitaan YK80 hengen mukaisesti yhteistyön vahvistamista kaikilla tasoilla. Rooman YK-järjestöjen osalta kouluruoka olisi hyvä esimerkki yhteistyön vahvistamisesta.

7. Muut mahdolliset asiat

Seuraavasta kokouksesta sekä FAOn metsäjohtajan mahdollisesta tapaamisesta ilmoitetaan myöhemmin.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Aulikki Hulmi
puheenjohtaja

Anna Santala
sihteeri